

TUJCI ▶ Tudi v Sloveniji se bomo soočili s pomanjkanjem domače delovne sile

Za dobrega delavca ni meja

V Evropi in tudi v Sloveniji se bomo zaradi demografskih gibanj, zlasti staranja prebivalstva in velikega zmanjševanja naravnega prirastka zelo hitro soočili s pomanjkanjem delovne sile. Poleg tega so se uspešna tuja in domača podjetja v Sloveniji po dolgih letih delovanja po vsem svetu začela zavedati pomena zaposlovanja "dobrih kadrov", ne glede na nacionalne, kulturne, verske in druge potencialne ovire.

ROK HUBER
za MojeDelo.com

"Trenutno spadajo med glavne razloge za zaposlovanje tuje delovne sile v Sloveniji strukturna neskladja na trgu delovne sile. Številna podjetja povprašujejo po kadru, ki bi zapolnil potrebe deficitarnih poklicev," pravi Miro Smrekar, direktor kadrovske agencije Adecco v Sloveniji.

Gre predvsem za kader s specifičnimi znanji, tako za nekvalificirane kot za kvalificirane delavce. Deficitarnost posameznih kadrov pa se dotika tudi iskanja kadrov z visoko, univerzitetno in podiplomsko izobrazbo, na primer s področja informacijske tehnologije, fizike, matematike, računalništva, zdravstva ...

"Podjetja se odločajo za zaposlovanje visokokvalificiranega menedžerskega tujega kadra, ker naj bi le-ta potencialno razmišljal in deloval globalno, kar pa je ključnega pomena, ko podjetje želi prodreti in uspeli na tujih trgih. Na splošno

stremijo podjetja, ki zaposlujejo tuji kader, k višji dodani vrednosti svojih zaposlenih," pojasnjuje Miro Smrekar.

Tujci v Sloveniji

"Tujci se lahko zaposlijo ali delajo v Sloveniji le v primeru, da imajo delovno dovoljenje in če je zavezanec za prijavo dela prijavil delo tujca na pristojnem Zavodu RS za zaposlovanje. Na podlagi tega se izda potrdilo o prijavi dela, ki dokazuje legalnost dela tujca v državi. Tujec lahko v Sloveniji opravlja samo tisto delo, za katerega mu je bilo izdano delovno dovoljenje. Vlada RS vsako leto sprejme tudi uredbo o določitvi kvote delovnih dovoljenj, s katero omejuje število državljanov tretjih držav na slovenskem trgu dela. Pri zaposlovanju tujcev je treba upoštevati vrsto določil, predpisov in procesov. Pozornost je treba nameniti tudi časovni komponenti tovrstnih postopkov," opozarjata Radivoj Radak in Patricija Zadnik iz sektorja za

delovne migracije v ministertvu za delo, družino in socialne zadeve.

Postopek zaposlovanja

Postopek zaposlovanja je odvisen od tega, ali tujec prihaja iz države članice EU, države Evropske gospodarske skupnosti (EGS) in Švicarske konfederacije ali iz katere od tretjih držav. Za vse zaposlene delavce v Sloveniji pa ne glede na to, ali so slovenski državljani, državljani držav članic EU, EGS in Švicarske konfederacije ali pa so državljani t. i. tretjih držav, velja, da so glede plače in drugih delovnih pogojev povsem izenačeni. Delodajalec mora upoštevati določbe delovnopravne zakonodaje (zakon o delovnih razmerjih, zakon o varstvu pri delu) in kolektivne pogodbe.

Postopek zaposlovanja državljanov tretjih držav poteka po pravilniku o postopkih in dokazilih za odločanje o izdaji delovnih dovoljenj in določa postopke ter dokazila za odločanje

o izdaji delovnega dovoljenja. Vlogo za izdajo delovnega dovoljenja je treba vložiti pri Zavodu RS za zaposlovanje (pri območni ali centralni službi zavoda). Treba je vložiti tudi prošnjo na predpisanem obrazcu za posamezno vrsto delovnega dovoljenja ter ji priložiti z zakonom in s pravilnikom zahtevana dokazila.

Državljanji EU za zaposlitev v Sloveniji ne potrebujejo delovnega dovoljenja. Delavci iz držav članic EU morajo za zaposlitev v Sloveniji izpolnjevati enake pogoje kot domači delavci in imajo enake pravice ter obveznosti. Družinski člani državljanov EU imajo enake pravice kot državljani EU, če ima le-ta dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine. Enake pravice kot veljajo za državljane EU in njihove družinske člane, veljajo tudi za državljane držav članic EGS in Švicarske konfederacije ter njihove družinske člane.